

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 02, februari 2020

■ Economie

Van energieleverancier veranderen?
Niet zo simpel

Wat is de plek voor werknemers
in de Green Deal?

■ Ondernemingen

Gids voor alcohol- en drugspreventie
in ondernemingen

■ Sociaal beleid

Vrouwen vaker slachtoffer van
ongevallen tijdens woon-werkverkeer

Opeenvolgende dagcontracten
uitzendarbeid: cijfers 2019

■ Sociale ombuds

Grondwettelijk Hof vernietigt 'cash for cars'

■ Echo regio Brussel

Zone zonder langdurige werklozen

■ Echo regio Vlaanderen

Sectorale vertaling van werkgelegenheids-,
activerings- en competentiebeleid

■ Echo regio Wallonië

Stop armoede bij kinderen en hun gezinnen

■ Europa & Internationale relaties

Europees minimumloon: eerste consultaties

Waardig werk, klimaat en milieu:
rol van sociale bewegingen

ECHO download:

www.abvv.be/publicaties

ECHO per mail:

patsy.delodder@abvv.be

www.abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

Tekort aan werkbare jobs

Tegenwoordig is het bon ton om het niet langer over werkloosheid te hebben als maatschappelijk probleem maar wel over een tekort aan arbeidskrachten. Te weinig mensen dienen zich aan op de arbeidsmarkt om de knelpuntvacatures in te vullen en om de uitstroom van ouderen op te vangen. De werkzaamheids- en activiteitsgraad moeten dringend omhoog om de arbeidsmarkt draaiende en de sociale zekerheid betaalbaar te houden. Dat is de boodschap van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid in een recent rapport. Het ABVV onderschrijft de doelstelling 'meer mensen aan het werk' met het oog op volledige tewerkstelling. Maar er zijn veel verschillende manieren om dit te bereiken.

In de eerste plaats moet de vraag gesteld worden wat de prioritaire groepen zijn. Voor ons is dat heel duidelijk: vooraleer huismannen en huisvrouwen achter de veren te zitten, zorg dat wie werk zoekt maximaal kans maakt op werk. Laat er geen twijfel over bestaan, de werkloosheid is nog steeds veel te hoog en hoger dan de officiële RVA-cijfers laten vermoeden: niet 314.140 maar wel 481.363 mensen zijn op zoek naar werk als je ook rekening houdt met al wie geen recht (meer) heeft op een uitkering, en dat zijn er nogal wat na de verstrenging van het recht op werkloosheidsuitkering opgelegd door voorbije regering(en).

De Hoge Raad voor de werkgelegenheid geeft een aantal aanbevelingen die we zo kunnen onderschrijven, zoals het belang van permanente vorming, betere begeleiding van arbeidsongeschikte werknemers en intensieve begeleiding op maat van laaggeschoolde werkzoekenden. Maar de onevenwichtige samenstelling van de Raad leidt dan weer tot aanbevelingen waarin de anciënniteitsverloning opnieuw wordt aangevallen (ook al is er geen enkel wetenschappelijk bewijs dat dit ervaringsloon tewerkstellingskansen van ouderen aantast, want net de oudere bedienden hebben een hogere tewerkstellingsgraad dan oudere arbeiders zonder barema's), of aanbevelingen om de vervroegde uitredingsmogelijkheden, zoals SWT, verder af te bouwen. Terwijl dit nu net een uitstroom richting langdurig ziekte in de hand kan werken, want de mogelijkheden om het werk werkbaarder te maken voor ouderen komen niet van de grond of werden al afgebouwd (zoals de deeltijdse landingsbaan). Minister van Werk Muylle (CD&V) greep het rapport direct aan om het recept van haar én van haar voorgangers terug in de etalage te plaatsen: nog meer degressiviteit in de werkloosheidsuitkeringen, oftewel het verder verarmen van werklozen (1 op 2 kent armoederisico vandaag).

Zogenaamde arbeidsmarktexperten komen graag aandraven met landen aan wie we ons moeten spiegelen. Tegenwoordig is dat Nederland, ook al omwille van de hogere tewerkstellingsgraad. Die experts vergeten rekening te houden met het uitzonderlijk hoog aantal deeltijdsen in Nederland. Neem je die mee in ogenschouw, dan scoort België beter (totale arbeidsvolume of tewerkstelling in voltijdse equivalenten). Nederland is voor ons geen gidsland. De recente wetenschappelijk doorlichting bewijst dat flexibiliteit daar ver is doorgeschoten, met alle gevolgen van dien voor de vele flexwerkers, zoals slechtere loon- en arbeidsvoorwaarden, minder sociale bescherming, minder opleidingskansen ...

De olifant in de kamer: meer werkbare jobs. Zo worden vacatures sneller ingevuld, zo bouwen werknemers 'sociaal kapitaal' op waardoor ze wendbaarder zijn in tijden van digitalisering en klimaattransitie, zo raken oudere werknemers minder snel opgebrand. Dat is helaas zelden of nooit een prioriteit geweest. Tijd om het tij te keren.

Wetsvoorstel meerwaardebelasting: gunstig ABVV-advies

De parlementaire Commissie Financiën buigt zich momenteel over twee wetsvoorstellen (1 PS en 1 PTB) voor een belasting op meerwaarden. De commissie vroeg het ABVV een schriftelijk advies.

Het ABVV herinnerde eraan dat het al jaren vragende partij is voor een echte belasting op meerwaarden en sprak duidelijk steun uit voor opname van dergelijke heffing in ons wetgevend arsenaal.

Volgens het ABVV moet er zo snel mogelijk een belasting ingevoerd worden op de meerwaarden uit de verkoop van activa, ongeacht hun aard. In het buitenland bedragen de belastingpercentages op meerwaarden bij de verkoop van aandelen 25 à 50%. In België worden de meerwaarden eenvoudigweg niet belast.

Volgens het ABVV, en in navolging van wat de pers heeft gemeld over de principes die de HRF naar voor lijkt te willen schuiven, moet de invoering van een rechtvaardige bijdrage van meerwaarden aan de staatskas gebeuren op basis van eenvoudige wetgeving, begrijpelijk en toepasbaar voor alle betrokkenen (de belastingplichtigen, tussenpersonen en belastingadministratie).

ECONOMIE

Van energieleverancier veranderen? Niet zo simpel

De energieregulator CREG publiceerde een rapport over de prijzenmonitoring op de elektriciteitsmarkt voor gezinnen en kleine professionele verbruikers voor 2019. Hier volgen de belangrijkste conclusies.

- eind 2018 en begin 2019 piekten de elektriciteitsprijzen wegens het uitvallen van twee kerncentrales en de bevoorradingsonzekerheid in de winter.
- de energiemarkt wordt zeer complex, waardoor de transparantie voor gezinnen en kleine professionele verbruikers afneemt. De CREG stelt vragen bij de opportuniteit om in de toekomst op de elektriciteitsmarkt regels vast te leggen.

Ter herinnering, het ABVV heeft zich steeds gekant tegen de vrijmaking van de energiesector. We stellen vast dat de beloftes van de vrijmaking niet zijn waargemaakt en dat de concurrentie niet heeft geleid tot lagere prijzen voor de consument.

Daarom werkt de CREG al verschillende jaren aan sensibilisering van consumenten om eventueel van leverancier te veranderen. De CREG ontwikkelde instrumenten voor 'vulga-

risering' van informatie over dit onderwerp. Op de website van de CREG staan infografieken maandelijks bestaande producten vergelijken en mogelijke besparingen aangegeven.

Met de CREG Scan kan je je energiecontract vergelijken met het huidige marktaanbod. Sinds 2019 en meer bepaald naar aanleiding van een advies van de CREG-adviesraad uitgebracht onder impuls van het ABVV, bevat de CREG Scan voortaan ook gegevens over coöperatieven en groepsaankopen. Nu bevat de CREG Scan 100 procent van de door de gezinnen en kleine professionele verbruikers gesloten contracten.

Tot slot geeft de CREG denkpistes over regels die de transparantie in de sector kunnen verbeteren. Ze stelt meer bepaald voor om de parameters te beperken en de leveranciers te verplichten om duidelijk te communiceren over de dienstverlening verbonden aan het contract.

giuseppina.desimone@abvv.be

Wat is de plek voor werknemers in de Green Deal?

Op 11 december 2019 stelde de Europese Commissie (EC) haar nieuw groeistrategie voor: de "Green deal". Deze strategie wil van Europa in 2050 het eerste klimaatneutrale continent maken. Wat op tafel ligt, is een routekaart met daarin de ambities die de EC de komende maanden en jaren in wetgeving wil gieten.

En of de EC ambitieus is: al in 2025 wil de EC tot een emissievrije transportsector komen. Van de bouw, textiel en staalsector wordt verwacht dat ze in 2030 CO2-neutraal produceren. Dat betekent meer CO2 verwerken of opslaan dan dat er bij de productie vrijkomt.

De betrokken sectoren staan voor enorme uitdagingen. Gigantische investeringen zijn nodig om productieprocessen om te vormen. De EC zegt dat ze hiervoor tot 2030 meer dan 1.000 miljard euro zal mobiliseren via de eigen begroting, bestaande Europese fondsen en het oude investeringsplan-Juncker. Is dat voldoende om de torenhoge ambities waar te maken? Het blijft nog maar de vraag.

Voor ons staan in dit verhaal de mensen voorop. In het verleden werden in economische transitieprocessen al te vaak de werk-

nemers vergeten. Van in het begin van het proces hebben we gehamerd op investeringen in mensen: hun vaardigheden, jobcreatie, respect voor sociale dialoog en werknemersrechten. De EC heeft dit opgepikt, maar de vraag is of het voldoende is. De EC voorziet naast nationale middelen een fonds voor rechtvaardige transitie van 7,5 miljard euro voor de periode 2021-2027. Dit fonds zal zich richten op omscholingsprogramma's, banen in nieuwe economische sectoren of energie-efficiënte huisvesting in regio's die het meest afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. België zou via dit fonds slechts over 68 miljoen euro over een periode van zes jaar beschikken (maximum 300 miljoen indien de eigen toeleg uit andere fondsen wordt meegerekend).

Het ABVV blijft, ook via het EVV, het wetgevend proces de komende maanden en jaren op de voet volgen om te garanderen dat werknemers niet de prijs betalen van ondoordachte politieke ambities.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Gids voor alcohol- en drugspreventie in ondernemingen

Ter herinnering, het IPA 2007-2008 voorzag in het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) in de Nationale Arbeidsraad (NAR) om een alcohol- en drugbeleid te voeren. Sinds 1 april 2010 legt cao 100 alle privé-organisaties op om in hun arbeidsreglement een verklaring op te nemen over hun preventief alcohol- en drugbeleid in de onderneming.

De cao past binnen de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van werknemers bij de uitvoering van hun werk en zijn uitvoeringsbesluiten, met name inzake het gezondheidstoezicht voor werknemers (KB 1998) en de preventie van psychosociale belasting veroorzaakt door het werk (KB van 17 mei 2007).

In een tweede fase vraagt de cao de ondernemingen om dit beleid vorm te geven. We weten echter niet hoeveel ondernemingen effectief zijn overgegaan tot deze concretisering.

In februari 2016 heeft de minister van Werkgelegenheid de sociale gesprekspartners gevraagd cao 100 te evalueren op basis van aanbevelingen van een door een consortium voor rekening van het federaal wetenschapsbeleid, de FOD WASO en de FOD Volksgezondheid uitgevoerde studie.

De NAR vond een wijziging van de cao niet nodig, aangezien deze duidelijk aangeeft hoe een alcohol- en drugbeleid opgenomen kan worden in een modern personeelsbeleid, gericht op welzijn en met aandacht voor werknemers.

De benadering in twee fasen legt de nadruk op de (dis)functies van alle werknemers van bovenaan tot onderaan de hiërarchische ladder en op hun problemen, risicopreventie, het imago van de onderneming en het welzijn van werknemers.

Hoewel het wettelijke kader ongewijzigd is, vond men het nodig om de bijhorende inlichtingen te herzien.

De sociale gesprekspartners hebben dan ook de informatiebrochure van 2009 met de FOD WASO, het Vlaams Expertisecentrum voor Alcohol en andere Drugs (VAD) en de vzw Le Pélican bijgewerkt. De informatie is nu digitaal beschikbaar, is duidelijker en bevat hyperlinks tussen de verschillende interne en externe elementen.

Zo laat, bijvoorbeeld, een online vragenlijst (de Q-ADO 2.0) toe om de middelen op te lijsten waarover de organisatie momenteel beschikt inzake alcohol en andere drugs en om zich ervan te vergewissen dat het beleid in de onderneming beantwoordt aan de voorwaarden van de cao.

Voor overheidswerkgevers, waar cao 100 niet van toepassing is, is het preventief alcohol- en drugbeleid gebaseerd op de welzijnswetgeving. Dit verhindert echter niet dat de cao-bepalingen als inspiratiebron kunnen dienen.

In 2010 heeft het ABVV naar aanleiding van de publicatie van de cao twee documenten opgesteld in de vorm van vragen en antwoorden die vandaag nog steeds op onze ABVV-website te vinden zijn:

- 10 vragen over cao nr. 100 betreffende drugs en alcohol
- Rol arbeidsgeneesheer bij al dan niet uitvoeren van alcohol- en/of drugtesten

Om deze documenten te raadplegen, surf je naar www.abvv.be en zoek je met de term 'alcohol'. Voor de herziene NAR-brochure ga je naar www.cnt-nar.be.

bruno.melckmans@abvv.be

Kroniek van het proces-France TELECOM

France Télécom werd uiteindelijk schuldig bevonden voor pesterijen die geleid hebben tot verschillende zelfmoorden tussen 2007 en 2010. De voormalige voorzitter van de groep, zijn voormalige rechterhand en voormalig personeelsdirecteur werden veroordeeld tot de maximumstraf (één jaar gevangenis, waarvan 8 maanden met uitstel) en een boete van 15.000 euro voor het voeren van een beleid van 'extreme' personeelsinkrimping in de periode 2007-2008.

France Télécom werd veroordeeld tot een boete van 75.000 euro, de voorziene maximumstraf. De andere beklagden werden schuldig verklaard voor medeplichtigheid aan pesterijen.

De vakbond Sud Solidaires, die aan de basis lag van de klacht, heeft een ongeziene editoriale aanpak gelanceerd in de nasleep van het proces waarbij elke dag een bekende persoon werd gevraagd om een 'verslag van verbazing' te schrijven of te tekenen, dat dan dagelijks online werd geplaatst (zie <http://la-petite-boite-a-outils.org>). De teksten zijn zeer krachtig, ongeacht of ze door een schrijver van detectiveromans of een jurist zijn geschreven.

Een boek ('La Raison des plus forts', 'Het Gelijk van de Sterksten' verschijnt op 16 april bij uitgeverij 'les éditions de l'Atelier') brengt deze kronieken samen en vormt een literair werk waarbij elke hoorzitting een spannende episode vormt, een onderdompeling in de geritualiseerde, tragische ruimte van de rechtbank.

Centraal in de debatten staan de werknemers, mannen en vrouwen die zichzelf in brand staken, die op hun werkplaats uit het raam sprongen, die zich thuis ophingen ...

25 maart 2020 – ABVV-actiedag tegen sociale dumping

Iedereen heeft al eens gehoord of gelezen over sociale dumping, maar niet iedereen weet meteen wat de term inhoudt. Zelden wordt daar een definitie van gegeven, je zou zelfs bijna denken dat het niet bestaat. Het begrip wordt ook wel eens verward met 'sociale fraude'. In die context is het soms moeilijk om de juiste omvang van sociale dumping goed in te schatten. Deze miskennis van het begrip en het feit dat deze plaag verschillende vormen kan aannemen, bemoeilijkt onze strijd tegen sociale dumping. Dit betekent echter niet dat het gaat om een fataliteit, een te aanvaarden noodlottigheid. Integendeel. Het ABVV heeft deze plaag altijd aangeklaagd en zal dat blijven doen.

Op woensdag 25 maart organiseren dan ook opnieuw een actiedag tegen sociale dumping. We gebruiken de slogan 'Voor een sociale politie', want in België beschikken we over instrumenten die ons zouden toelaten sociale dumping efficiënter te bestrijden indien ze daadwerkelijk gebruikt zouden worden. We pleiten voor het naleven en toepassen van de normen, en om dit af te dwingen willen we een herwaardering van de sociale inspectie met o.a. meer middelen en de noodzakelijke coördinatie waarover de inspectiediensten zouden moeten kunnen beschikken.

Meer details over het verloop van de actie en onze concrete eisen volgen.

■ SOCIAAL BELEID

Vrouwen vaker slachtoffer van ongeval tijdens woon-werkverkeer

Fedris publiceerde het arbeidsongevallenrapport 2018 voor de privésector. 168.462 aangiftes werden geregistreerd. Dit bevestigt de stijgende trend die in 2016 werd ingezet. Het aantal verwerpingen nam ook toe, van ongeveer 11,7% van de aangegeven ongevallen in 2017 naar 12,7% in 2018, toen een piek werd bereikt. Het aantal verwerpingen bleef hoger voor een ongeval tijdens het woon-werkverkeer (15,1%) dan op de arbeidsplaats (12,2%).

Zoals steeds hebben ongevallen tijdens het woon-werkverkeer zwaardere gevolgen. Ze leiden in meer gevallen tot blijvende arbeidsongeschiktheid dan de ongevallen op de werkplek, en tot een hogere graad van blijvende arbeidsongeschiktheid. Vrouwen waren vaker (8,9%) slachtoffer van ongevallen op weg naar en van het werk dan mannen (7,7%). Veel ongevallen op weg naar en van het werk gebeuren met gezinshulpen, verpleegkundigen en kantoorbedienden met een algemene functie – beroepen waarin vrouwen sterker vertegenwoordigd zijn. Het aantal verkeersongevallen bleef in 2018 stij-

gen, vooral tijdens het woon-werkverkeer. 69 werknemers lieten het leven in een ongeval op weg naar of van het werk.

De frequentie neemt toe in de sector van administratieve en ondersteunende diensten, zoals al sinds 2015 elk jaar het geval is. Het tewerkstellingsvolume nam er nochtans in 2018 af in vergelijking met voorgaande jaren. De frequentie in andere dienstensectoren en in het onderwijs namen in 2018 licht toe. In de bouwsector namen de frequentie en de ernst enigszins af, hoewel ze vrij hoog bleven.

isabelle.doyen@abvv.be

Opeenvolgende dagcontracten uitzendarbeid: cijfers 2019

Een Pano-reportage (VRT) bracht het misbruik van (opeenvolgende) dagcontracten onder de aandacht van het brede publiek. De verhoogde druk als gevolg hiervan leidde in 2018 tot een akkoord binnen de Nationale Arbeidsraad om het aantal opeenvolgende dagcontracten gevoelig te verminderen.

In het akkoord engageerden de sociale gesprekspartners zich om het aandeel opeenvolgende dagcontracten in het totaal aantal uitzendcontracten over twee jaar (2018 en 2019) te verminderen met 20%. Het jaar 2016 dient als referentiejaar. Als de doelstelling niet werd behaald, dan zouden de sociale gesprekspartners dwingender maatregelen afspreken.

Op 20 januari 2020 kregen we van de Rijksdienst Sociale Zekerheid de cijfers over uitzendarbeid in 2019 (en herziene cijfers voor de jaren 2016-2018). In 2016 waren er 11.431.769 uitzendcontracten, waarvan 6.488.001 dagcontracten. Het aantal opeenvolgende dagcontracten bij dezelfde gebruiker bedroeg 3.132.863. Dit is 27,40% van het totaal. Een vermindering met 20% zou dat in 2019 naar 21,92% moeten brengen.

In 2019 waren er 11.809.067 uitzendcontracten, waarvan 6.433.7785 dagcontracten. Het aantal opeenvolgende dagcontracten bij dezelfde gebruiker bedroeg 2.780.672. Ten opzichte van het totaal aantal contracten geeft dit 23,55%.

Dit is 1,63% meer dan de doelstelling van 21,92%, of nog 192.124 opeenvolgende dagcontracten bij dezelfde gebruiker te veel.

Conclusie: de doelstelling werd niet gehaald en dwingender maatregelen zijn nodig.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Grondwettelijk Hof vernietigt 'cash for cars'

De mobiliteitsvergoeding van de regering-Michel (wet van 30 maart 2018) werd al snel herdoopt tot 'cash for cars', een passender omschrijving van het systeem. Het principe mag niet verward worden met de regeling van het mobiliteitsbudget, uitgewerkt door de sociale partners in uitvoering van het Interprofessioneel Akkoord 2017-2018 in april 2017 en door de regering in verwaterde versie uitgevoerd met de wet van 17 maart 2019.

De mobiliteitsvergoeding houdt in dat wie een bedrijfswagen heeft (later zelfs nog uitgebreid tot wie voor een bedrijfswagen in aanmerking komt) die wagen kan inruilen voor een vergoeding gelijk aan de (geïndexeerde) cataloguswaarde van de wagen. De vergoeding is zo goed als helemaal vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen en belastingen en kan helemaal vrij besteed worden, tot zelfs de aanschaf van een privéwagen voor woon-werkverplaatsingen.

Als vakbond waren we niet opgezet met dit systeem omdat het eigenlijk over een vorm van loonoptimalisatie gaat zonder ook maar enige garantie op vlak van mobiliteit en duur-

zaamheid. Daarbij komt dat de vergoeding een aanzienlijk gunstiger regime geniet op vlak van fiscaliteit en sociale zekerheidsbijdragen dan het gewone loon.

Samen met drie milieuverenigingen startten we een procedure bij het Grondwettelijk Hof tegen deze mobiliteitsvergoeding. In een arrest van 23 januari 2020 geeft het Hof ons volledig gelijk en wordt de wet vernietigd, onder meer omdat een voordeel in natura, dat naar de aard ervan doelgericht is, wordt vervangen door een voordeel in geld, waarvan de aanwending niet noodzakelijk doelgericht is.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Zone zonder langdurige werklozen

In haar algemene beleidsverklaring verbindt de Brusselse regering zich ertoe een experiment op te zetten voor een 'zone met nul langdurige werklozen', geïnspireerd op een Frans experiment uit 2017 rond sociaal-professionele integratie. Het project moet elke langdurige werkzoekende in een bepaald gebied toegang geven tot een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, betaald volgens het minimumloon, en tegelijkertijd inspelen op de behoeften in dat gebied. Werknemers stappen vrijwillig in het project en de banen mogen geen concurrentie betekenen voor bestaande economische activiteit.

Het project zou een stuk van het antwoord moeten bieden op de langdurige werkloosheid in Brussel. De Brusselse werkloosheid daalt, maar de langdurige werkloosheid stagneert. ABVV Brussel staat positief tegenover het principe in de mate dat dit het huidige activeringsbeleid omkeert, maar het project doet ook vragen rijzen. Een risico bestaat dat in de gemeentes door dit nieuwe type contract met minimumlonen de druk op de lonen

toeneemt. Het minimumloon maakt het voor de betrokken werknemers overigens zeer moeilijk om uit de precariteit te raken.

De regering wil eerst in 2020 de resultaten van het Franse experiment analyseren om het project dan in 2021 in drie zones van het Brussels Gewest te lanceren. Het ABVV Brussel volgt dit pilootproject zeer aandachtig op.

samuel.droolans@abvv.be

Enquête loonkloof v/m in de ondernemingen

In onze strijd tegen de loonkloof tussen vrouwen en mannen (23,7% in 2020) en de uitvoering van de loonkloofwet van 2012, moeten we elk jaar nagaan of het loonbeleid in de ondernemingen wel genderneutraal is.

Op ondernemingsvlak bestaan er 3 instrumenten om de loonkloof aan te pakken:

- 1. de sociale balans met opgesplitste gegevens v/m van tewerkstelling en personeelskosten*
- 2. het tweejaarlijks analyserapport van de bezoldigingsstructuur + het actieplan*
- 3. de bemiddelaar*

Wij vragen aan de diensten ondernemingen en EFI-experten in de gewesten en centrales de enquête, waarin we peilen naar het gebruik van deze instrumenten, in te vullen en tegen 14 maart 2020 te bezorgen aan gendermainstreaming@abvv.be

Maandag 9 maart 2020: Conferentie-debat en vrouwenactie in Brussel

In het kader van de Internationale Dag van de vrouwenrechten organiseert de vrouwencommissie van de ACOD-BIG een Conferentie-debat in het 'Achtuenhuis' (ACOD), Fontainasplein, 1000 Brussel van 8 u. tot 13 u.

- 8 u. – 9 u.: onthaal*
 - 9 u.- 10.30 u. : syndicale tussenkomsten over de sociale zekerheid vanuit het oogpunt van gender en vrouwen in de openbare diensten;*
 - 11 u. – 12.30 u. : documentaire over Éliane Vogel-Polsky, met interventies van de militantengroepen voor de vrouwenrechten: Collecti.e.f van 8 maart, Wereldvrouwenmars en ROSA.*
 - 12.30 u. : Symbolische actie ter ere van Éliane Vogel-Polsky*
- Meer info: vroni.lemeire@abvv.be*

Nieuw op ABVV- Experten

De uitdagingen van en tekorten in het Vlaams woonbeleid

Een structurele aanpak van de Vlaamse wooncrisis? Jambon I kiest het hazenpad. Het ideaal van een goed woonbeleid zijn goede, betaalbare en veilige woningen voor iedereen. Dat kan enkel met een Vlaams woonbeleid met stevige sociaal rechtvaardige accenten en met middelen die gericht worden ingezet voor mensen met een bescheiden inkomen. Hiervoor is een hervorming van de woonfiscaliteit zondermeer nodig.

Terug naar boven met dat cijfer werkbaar werk

Tegen 2020 moest het percentage werkbare jobs in Vlaanderen op 60% liggen. Helaas zakten we vorig jaar voor de eerste keer onder de 50%. Voor het Vlaams ABVV zijn de dalende cijfers een ernstig alarmsignaal. Men slaagt er blijkbaar niet in met de huidige inspanningen de werkdruk te doen dalen, werknemers beter te motiveren en een betere balans werk-privé te krijgen.

VDAB: na het feestje, de kater?

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding VDAB kende een bijzonder jaar. Het vierde niet alleen zijn dertigjarig bestaan, het was ook het eerste volledige werkjaar waarbinnen het eind 2018 opgestarte digital first-dienstverleningsmodel op volle toeren in de praktijk werd gebracht. Centraal in de ambitie van de nieuwe Vlaamse regering staat het verhogen van de werkzaamheidsgraad van 74,6% nu naar 80% in 2030.

Ontvang nieuwe artikels meteen in je mailbox. Abonneer je op www.abvv-experten.be.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Sectorale vertaling van werkgelegenheids-, activerings- en competentiebeleid

Via het sectoraal beleid biedt Vlaanderen een aparte financiering voor sectoren die werken rond een bepaalde inhoudelijke focus die aansluit bij wat het beleid aan prioriteiten stelt. In dit artikel bekijken we kort de aflopende convenantperiode en blikken vooruit naar de nieuwe.

De sectorconvenants van 2018-2019 werden opgehangen aan drie decretale kapstokken: de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, het competentiebeleid en de evenredige arbeidsdeelname. Hieronder vallen zeven thema's waarbinnen de sectoren acties kunnen opnemen.

7 thema's

Sectorfondsen en sectorale sociale partners zijn de uitgelezen partners om ervoor te zorgen dat de onderwijs- en opleidingspartners een realistisch beeld hebben op de bedrijfswereld en omgekeerd. Zo zetten heel wat sectoren in de voorbije periode in op dual leren en werken, stages en studie of op een beroepskeuze met aandacht voor STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics). Vooral dual leren bleek een grote tijdsinvestering. In dertien sectoren werden STEM-addenda afgesloten die inzetten op volwassenen en werkenden en op manieren om de (zij)instroom naar STEM-functies te vergroten.

Om sectoren te ondersteunen in het omgaan met robotisering, digitalisering, vergrijzing, migratie en een veranderende werking van de arbeidsmarkt, zien we acties zoals het in kaart brengen van de competentienoden of aandacht voor basiscompetenties zoals digitale geletterdheid. Andere acties zetten in op het werk maken van een talentenbeleid of van werkbaarheid. Sectoren probeerden daarbij verder te gaan dan de klassieke werkbaarheidsthema's en werkten ook rond minder makkelijke topics zoals stresspreventie of ergonomie.

Om een evenredige arbeidsdeelname en diversiteit te bevorderen verweven sectoren heel wat acties in de verschillende prioriteiten die ze naar voor schuiven in hun convenant. Denk bijvoorbeeld aan het promoten van taal- en geletterdheidsacties, het toegankelijker maken van opleidingen of het sensibiliseren rond diversiteit en discriminatie.

Sectorconvenants verlengd

De sectorconvenants 2018-2019 worden – onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering – verlengd met één jaar. Dat geeft het departement de tijd om te bekijken hoe de uitdagingen in de beleidsnota Werk en Sociale Economie (WSE) via sectorconvenants kunnen gerealiseerd worden.

In die beleidsnota lezen we veel verwijzingen naar de rol van de sectoren bij het in kaart brengen van de uitdagingen, het maken van sectorale afspraken en het vorm geven van transitietrajecten. Sectorfondsen zouden eerder ingezet worden als loopbaan- en transitiefondsen. Daarnaast wil de regering de sectorconvenants verlichten door er een aantal thema's uit te halen: dual leren bijvoorbeeld, omdat dit al in andere regelgeving en sectorale partnerschappen vervat zit.

Voor het Vlaams ABVV blijven de huidige decretale thema's nog steeds relevant en vermijden we best dat sectorconvenants aan belang verliezen. Omdat het budget beperkt is (11 miljoen euro gedurende de looptijd van het convenant voor 123 sectorconsulenten in 34 sectoren), meent het Vlaams ABVV dat we maximaal moeten toewerken naar addenda en cofinanciering door andere beleidsdomeinen.

Zo zou het thema "economische transitie door digitalisering" mee gefinancierd kunnen worden vanuit het domein Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie. Of zouden extra acties rond diversiteit via een addendum vanuit de minister van Samenleven kunnen opgezet worden.

WSE zal tegen de zomer van 2020 een nieuw inhoudelijk kader voor de sectorconvenants opstellen en bespreken in de VESOC-werkgroep. Meer informatie volgt ongetwijfeld.

sarah.lambrecht@vlaamsabvv.be

Stop armoede bij kinderen en hun gezinnen

Een 40-tal verenigingen, waaronder het Waals ABVV, hebben zich verenigd in een platform om de armoede van kinderen en hun gezinnen aan de kaak te stellen. Immers, hoewel liefdadigheidsinitiatieven zoals Viva for life (of Music for Life) sympathiek zijn, mogen we niet aanvaarden dat ze de maatschappelijke en politieke dimensie van armoede verdoezelen.

Het platform publiceerde een manifest waarvan we hier de hoofdlijnen uiteenzetten.

Armoede is onaanvaardbaar en des te ondraaglijker wanneer het kinderen treft, en het resultaat van beleidskeuzes op verschillende bestuursniveaus.

Als de overheid haar rol onvoldoende speelt, is een kind in armoede van jongs af aan gedoemd om zijn leven lang arm te blijven. Een structureel beleid is nodig om armoede en ongelijkheid tussen gezinnen te bestrijden, met name bij eenoudergezinnen (meestal vrouwen).

De lonen, de sociale zekerheid en het arbeidsrecht moeten beter beantwoorden aan de doelstelling van een samenleving met sterke sociale cohesie. De kinderbijslag moet omhoog, met name voor gezinnen in armoede. De sociale uitkeringen en de sociale bijstand moeten opgetrokken worden tot boven de armoedegrens. Het interprofessioneel minimumloon moet hoger.

Elk armoedebeleid moet erkennen armoede voor kinderen een echte noodsituatie is. De overheid moet gebruik maken van de beschikbare hefboomen in de openbare diensten, gefinancierd door rechtvaardige belastingen, om de ongelijkheid tussen kinderen te bestrijden met een gecoördineerd beleid waarbij alle actoren betrokken zijn.

Het platform pleit voor deze principes:

- Gratis perinatale zorg;
- Kwalitatieve en toegankelijke gezondheidszorg, gratis PMS-begeleiding, evenals vaccins en medicijnen die onontbeerlijk zijn voor de goede gezondheid van moeders en hun kinderen;
- Degelijke en toegankelijke kinderopvang, gratis voor kinderen van ouders die sociale bijstand of sociale uitkering ontvangen;
- Gratis kleuteronderwijs en basisonderwijs voor alle kinderen, verlaging van de leerplichtleeftijd naar 3 jaar, betere controle

op de doorverwijzing naar het bijzonder onderwijs;

- Hoogwaardige buitenschoolse opvang, aangepast aan de behoeften van kinderen en de financiële middelen van de ouders, liefst gratis;
- Toegang tot sport, vrijetijdsbesteding, muziek en cultuur, rekening houdend met de financiële middelen van de ouders, en gratis in een schoolcontext;
- Hulp en jeugdbescherming die het kind centraal stellen in hun zorgen, rekening houdend met de rechten van de ouders en zonder sociaaleconomische discriminatie;
- Gelijke vrijheid en toegang voor alle kinderen tot alle openbare diensten, ook als zij zich in een situatie van illegale aanwezigheid op het grondgebied bevinden;
- Professionele openbare diensten, structureel erkend en omkaderd door de overheid, met voldoende middelen en goed opgeleid personeel dat werkt in goede omstandigheden;
- Toegang tot gezonde en evenwichtige voeding en een kwalitatieve omgeving, met name via gratis maaltijden in de kinderopvang en basisonderwijs;
- Degelijke huisvesting;
- Een bindend karakter voor de aanbevelingen ter bestrijding van armoede, na een voorafgaande analyse van alle beleid, met een armoedetoets en in het bijzonder een kinderarmoedetoets. Die analyse moet voor elke deelentiteit voorgelegd worden aan een representatief overlegcomité.

facebook.com/
contrelapauvretedesenfantsetdeleursfamilles

david.lannoy@cepag.be
communication@fgtb-wallonne.be

COLLOQUIUM: Kapitalisme vroeger en nu

Hoe kwam een eerste kapitalistische wereld tot stand? Ontmoeting met de Franse socioloog Alain Bihr op donderdag 19 maart 2020 van 9.30 tot 13 uur in de Espace Solidarité, Rue de Namur 47, 5000 Beez.

Na een verkenning van de commerciële en koloniale expansie waaraan West-Europa zich heeft overgegeven, de transitie tussen feodalisme en kapitalisme die deze expansie heeft aangedreven, bespreekt Alain Bihr in het derde en laatste deel van zijn werk 'Le premier âge du capitalisme' (Éd. Syllepse, april 2019), hoe een eerste kapitalistische wereld tot stand is gekomen.

Hij vertrekt van het centrum van deze eerste wereld en evolueert meer naar de marges. Zo bestudeert hij de verschillende machten van West-Europa die beurtelings de drijvende kracht zijn geweest achter de overzeese expansie.

De respectievelijke voordelen benutten waarbij deze machten achtereenvolgens baat hebben gehad, verwijst naar hun conflictuele relaties en hun krachtsverhoudingen tussen de samenstellende ordes en klassen. Zijn onderzoek naar de fundamente van de ontwikkeling van het kapitalisme stellen ons in staat zijn oorsprong, maar ook zijn actuele situatie beter te begrijpen.

Na een eerste ontmoeting georganiseerd door de CEPAG in maart 2019 is Alain Bihr opnieuw onze gast om te debatteren over de eerste kapitalistische wereld.

• Info & inschrijvingen:
081 26 51 56 of cepag@cepag.be

• Onthaal vanaf 9u, aanvang om 9.30u

• Lunch voorzien

Ultraliberale regeringsplannen in Oekraïne

Een bijna totale vrijheid om te ontslaan, een drastische verlaging van de vergoeding voor overuren, werknemers die verplicht hun gezondheidstoestand moeten melden aan hun werkgever ... De door de regering van president Zelensky aangekondigde arbeidswetgeving betekent een zodanige sociale achteruitgang dat ze verschillende internationale – en door Oekraïne geratificeerde – arbeidsconventies schendt. De regering wijst de technische bijstand van het IAB af om deze situatie te verhelpen. Ze kondigt bovendien aan dat ze zes fundamentele sociale normen opzegt.

Het buitenlands beleid van de EU biedt Oekraïne een handelsverdrag, incentives voor privé-investering ... Deze instrumenten bevatten vaak clausules rond IAO-normen, maar de Oekraïense overheid lijkt hierdoor niet sterk onder de indruk. Die is eerder ontvankelijk voor de ultraliberale theorieën van de 'American Chamber of Commerce' (de Amerikaanse kamer van koophandel) en de stichting van miljardair George Soros. Dit zegt veel over de sterkte van lobbygroepen in Oekraïne, en over de zwakte van deze sociale clausules of het gebrek aan politieke wil in de EU om ze efficiënter toe te passen.

De Oekraïense vakbonden verweren zich via een gezamenlijke analyse, eisen en een mobilisatieplan tegen de hervorming van het arbeidsrecht en tegelijkertijd ontstaat er Europese syndicale solidariteit.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Europees minimumloon: eerste consultaties

In Europa krijgt één werknemer op tien vandaag geen loon waarvan hij waardig kan leven. Dit is onder meer het resultaat van het harde besparingsbeleid dat de laatste jaren werd gevoerd en van de ontmanteling van collectieve onderhandelingen. In het begin van haar mandaat kondigde de nieuwe voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen aan dat ze een juridisch instrument zou voorstellen opdat "elke werknemer in de Europese Unie een billijk minimumloon zou genieten."

De Europese Commissie respecteert de Europese verdragen die haar verplichten de sociale gesprekspartners te raadplegen over materies die verband houden met de tewerkstelling en startte op 14 januari een eerste raadplegingsronde over het minimumloon in Europa. Ze stelt momenteel dus nog niets concreets voor, maar ze raadpleegt over de basisprincipes van een initiatief. Een tweede consultatieronde over de details van het initiatief vindt plaats in maart. Het initiatief op zich zou na de zomer 2020 voorgelegd worden.

Langs vakbondszijde werd het Europees Vakverbond geraadpleegd. Voor veel vakbonden, ook voor het ABVV, is dit een belangrijk dossier om te evolueren naar een sociaal Europa en om sociale dumping te bekampen. Onze rode lijnen, zoals de versterking van het collectief onderhandelen, de autonomie van de sociale gesprekspartners, een drempel op 60% van het mediaanloon die niet als een doel op zich beschouwd moet worden, maar die opgetrokken kan worden naargelang de nationale context en kan garanderen dat de hoogste sectorale minimumlonen niet bedreigd worden, zijn tot nu toe in aanmerking genomen. Binnen het EVV zijn de gesprekken nog steeds aan de gang, want er zijn verschillende standpunten, meer bepaald van de Scandinavische vakbonden die veel autonomie hebben bij het collectief onderhandelen en die elk Europees wetgevend initiatief met betrekking tot de lonen verwerpen. Meer details over de evolutie van de raadplegingen in een volgend nummer van ECHO.

sophie.grenade@abvv.be
lars.vandekeybus@abvv.be

Waardig werk, klimaat en milieu: rol van sociale bewegingen

De uitdaging van de strijd tegen klimaatverandering is globaal en immens. Het platform Waardig Werk organiseerde een tweedaags seminarie om van experts en van elkaar te leren. Heel specifiek willen we leren hoe onze programma's voor syndicale ontwikkelings-samenwerking met vakbonden in het zuiden beter en meer kunnen bijdragen tot de milieu- en klimaatuitdagingen. Hoe krijgen we het thema uit de hoogste politieke cenakels tot op de werkvloer?

Het IVV, onder andere, doet als een tijdje aan onderzoek om vanuit onze specifieke rol als vakbond op het debat te wegen en tot concrete voorstellen te formuleren. "There are no jobs on a dead planet" evolueerde tot "A Just Transition for Climate Ambition". Efficiëntiewinsten en technologie spelen een belangrijke rol, maar het zal niet voldoende zijn. Om de opwarming van de aarde niet verder dan de in het Akkoord van Parijs afgesproken 1,5°C te laten oplopen is een systeemverandering nodig. Het (neo)kapitalistisch systeem is verantwoordelijk voor deze opwarming en

moet in vraag worden gesteld. Hetzelfde systeem is verantwoordelijk voor de toenemende ongelijkheid in de wereld, tussen landen, maar ook tussen burgers binnen die landen. Het is een systeem van roofoverval op onze planeet en de werknemers.

De term 'Just Transition' (rechtvaardige transitie) verwijst niet alleen naar de maatregelen die moeten genomen worden, maar ook naar de vraag wat ze gaan doen voor zij die door de klimaatmaatregelen uit de boot dreigen te vallen. De verdeling van de lasten én de lusten zal rechtvaardig moet zijn. Vakbonden moeten hun rol spelen om ervoor te zorgen dat de nieuwe economie groen en duurzaam wordt en dat waardig werk en een solide sociale bescherming gegarandeerd zijn. 'Just Transition' zal rechtvaardig en inclusief zijn of zal niet zijn.

stefan.degroote@ifsi-isvi.be